

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 13

Olomouc

okresní pracoviště Přerov

Inspekční zpráva

Střední škola

Střední lesnická škola Hranice, Jurikova 31

Identifikátor ředitelství:

600 017 770

Identifikační číslo zařízení:

000 842 851

Zřizovatel:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Školský úřad:

Přerov

Čj.	134 208/98-05058
Signatura	km4fs201

OBSAH

1 ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2 VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	4
2.1 Výchovně-vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty	4
2.2 Další informace o výchovně-vzdělávacím programu školy.....	4
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	5
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání	5
3 ŘÍZENÍ ŠKOLY	6
3.1 Koncepční záměry školy, plánování	6
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	6
3.3 Odborné a pedagogické řízení	7
3.3.1 Organizační struktura	7
3.3.2 Personální struktura	7
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků	8
3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení	8
3.5 Informační systém - vnitřní a vnější	8
3.6 Vedení povinné dokumentace	9
3.7 Výroční zpráva	9
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	9
4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI	10
4.1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	10
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	10
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování, hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích	10
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení	13
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků	14
4.6 Hodnocení výchovného poradenství	14
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost školy	15
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy	15
5 ZÁVĚR	17
5.1 Závěry inspekce	17
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	18
5.3 Podpisy členů inspekčního týmu a datum vyhotovení zprávy	18
5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	18
5.5 Další adresáti zprávy	18
5.6 Připomínky ředitele školy	18

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce

12., 13., 17., 18. listopadu 1998

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Mgr. Lenka Zedková
Členové týmu: Ing. Jiří Kořínek
RNDr. Vlastimila Kozelská
Mgr. Pavel Okleštěk

1.4 Ředitel školy: Ing. Pavel Sovka

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 13 448/96-61-07 ze dne 28. 6. 1996
- Informační výpis MŠMT ČR ze dne 1. 9. 1998
- Učební plán studijního oboru 42-19-6 Lesnictví, který schválilo MŠMT ČR dne 14. 6. 1996 pod čj. 21 739/96-23 s platností od 1. září 1996 pro Střední lesnickou školu v Hranicích
- Povinná dokumentace školy podle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších úprav
- Ostatní dokumentace školy
- Dotazníky pro rodiče
- Podkladová inspekční dokumentace
- Pozorování chodu školy, řízený skupinový rozhovor se zástupci tříd

2 VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně-vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Ve Střední lesnické škole Hranice (dále SLŠ) se vyučuje čtyřletý studijní obor 42-19-6 Lesnictví podle schváleného učebního plánu čj. 21 739/96-23 ze dne 14. 6. 1996 s platností od 1. září 1996. Tento učební plán není úplný, chybí v něm doplňující informace o odborné praxi, využití týdnů ve školním roce, vysvětlující poznámky o možných úpravách atp. Učitelé používají učební osnovy, které navazují na původní učební plán z roku 1993. Osnovám chybí schvalovací doložka a obsahují pasáže, které je nutné inovovat. Osnova nově zařazeného předmětu právní nauka schvalovací doložku již obsahuje.

Souběžně s denní formou studia škola organizuje ve stejném oboru studium externí. O tuto formu studia ředitel školy však ministerstvo školství nepožádal, tudíž ji provozuje neoprávněně. V současné době je touto formou studia podle Výkazu o střední odborné škole ze dne 5. 10. 1998 vyučováno v prvním a druhém ročníku celkem 55 žáků.

2.2 Další informace o výchovně-vzdělávacím programu školy

Součástí vzdělávacího programu je nabídka nepovinných předmětů, které rozšiřují všeobecné i odborné znalosti a dovednosti. Každé třídě jsou nabízeny alespoň dva z těchto předmětů. Výuky se účastní vysoké procento žáků.

Dále žáci mohou získat:

- řídičské oprávnění pro motorová vozidla skupiny B a rozšířit si je o další skupiny,
- lovecký lístek na základě složení vyšší odborné myslivecké zkoušky,
- oprávnění pro práci s ruční motorovou pilou a křovinořezem,
- průkaz trhače semen z vysokých stromů.

Škola klade důraz na praktickou výuku, která je realizována několika způsoby. Součástí odborných předmětů jsou cvičení, odborná praxe je prováděna individuálním a skupinovým způsobem.

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Ročník	Počet žáků v ročníku	Třída	Obor	Celkový počet žáků	Z toho dívek	Integrovaní zdr.postiž. žáci
První	88	A	42-19-6	28	4	0
		B	42-19-6	30	4	0
		C	42-19-6	30	4	0
Druhý	82	A	42-19-6	29	2	0
		B	42-19-6	26	0	0
		C	42-19-6	27	3	0
Třetí	44	A	42-19-6	22	2	0
		B	42-19-6	22	0	0
Čtvrtý	79	A	42-19-6	27	0	0
		B	42-19-6	24	0	0
		C	42-19-6	28	1	0
Σ	293	11		293	20	0

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Vykonáním maturitní zkoušky získají absolventi úplné střední odborné vzdělání.

3 ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry školy, plánování

Ředitel školy podal ČŠI informaci o těchto koncepčních záměrech:

1. v oblasti výchovně-vzdělávacího procesu:

- pokračovat v deklarovaných a prosazovaných principech (např. náročnost studia, profesionalita a disciplinovanost žáků, úzké propojení teorie s praxí, široká nabídka dalších vzdělávacích i zájmových aktivit)
- dokončit vybudování naučné stezky v okolí Helfštýna (škola získala grant od nadace Partnerství Brno)
- opětovně požádat o povolení vyučovat vyšší odborné studium (škola již má schválené učební dokumenty, které vypracovalo vedení školy společně s učiteli)

2. v oblasti materiálně-technické:

- vyřešit nevyhovující situaci v kvalitě a kapacitě ubytování i stravování
- zlepšit vnitřní vybavení školy (např. rekonstrukce auly)
- průběžně doplňovat sbírky učebními pomůckami

Ředitel školy se omezil pouze na konstatování cílů. V jeho koncepci chybí analýza výchovně-vzdělávacího procesu, stanovení časového rámce a priorit, strategického postupu a dílčích kroků k dosažení vytyčených cílů.

V koncepčních záměrech jsou slabá místa, ČŠI hodnotí tuto oblast řízení jako spíše podprůměrnou.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Rozvrh hodin teoretického a praktického vyučování souhlasí s předloženým učebním plánem. Učitelé zpracovávají tematické plány, které vycházejí z používaných učebních osnov.

Osnovy kontrolovaných vyučovacích předmětů jsou plněny (viz bod 4.3).

V plnění učebních dokumentů, které používá škola, ČŠI nezjistila žádné závažné nedostatky, proto jejich plnění hodnotí jako nadprůměrné.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura

Škola je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Ředitel školy strukturoval řízení do tří základních úseků - teoretické vyučování, výchova mimo vyučování, ekonomické a provozně technické řízení. Součástí organizačního schématu jsou poradní orgány (např. sdružení absolventů školy, pedagogická rada, předmětové komise) a Nadace SLŠ Hranice. Jejím hlavním úkolem je finanční a materiální podpora školy.

Kompetence jednotlivých pracovníků jsou stanoveny a vyplývají z organizačního schématu i právních předpisů. ČŠI pozitivně hodnotí výrazné posílení role třídního učitele.

Organizační struktura má logické schéma, které většinou respektuje princip účelnosti a zákonnosti. Nedostatek byl zjištěn v organizování žákovské služby u vchodu školy. Tuto činnost vykonávali ještě před zahájením inspekce žáci. Tím byl porušován § 2 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, v platném znění. Stejným způsobem byla porušována výše uvedená právní norma při výkonu žákovské služby ve školní jídelně. Její činnost spočívala ve výpomoci personálu kuchyně. Ředitel školy obě služby s okamžitou platností zrušil.

Do struktury nejsou začleněny samosprávné orgány, které by podpořily demokratické řízení školy (rada školy, žákovský parlament). Sdružení rodičů je transformováno do Nadace SLŠ.

Z celkového pohledu má tato oblast řízení pozitivní a negativní v rovnováze. ČŠI ji proto hodnotí jako průměrnou.

3.3.2 Personální struktura

Ve škole pracují 23 učitelé (včetně ředitele školy a jeho zástupce). U pěti pedagogických pracovníků nebyla předložena úplná personální dokumentace, proto ČŠI nemohla posoudit jejich odbornou a pedagogickou způsobilost. Dle sdělení ředitele školy všichni tito učitelé splňují podmínky pro výkon profese.

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost	
	Plně způsobilí	Nebylo možno posoudit
Učitelé	19	4
Vychovatelé	6	1
Celkem	25	5

Většina učitelů učí předměty své aprobace, pouze malé procento hodin vyučují učitelé bez požadované odborné způsobilosti, a to převážně dějepis a občanskou výchovu.

Pro zajištění souvislé odborné praxe škola zaměstnává sedm učitelů (pracovníků školního polesí) na částečný úvazek. Tito pracovníci mají odpovídající vzdělání.

Personální strukturu školy hodnotí ČŠI jako nadprůměrnou.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Vedení školy považuje další vzdělávání za nezbytný prvek pro zvyšování úrovně zabezpečované výuky. Proto podporuje vzdělávání svých zaměstnanců formou účasti na odborných seminářích i různých akcích profesního charakteru a umožňuje vyučujícím rozšířit si odborné vzdělání dalším studiem.

Výchovný poradce se zúčastňuje vzdělávacích akcí určených jak pro výchovné poradce, tak i pro protidrogové preventisty.

Vedení školy zajišťuje pro své pracovníky i žáky veliký výběr odborných časopisů (např. Lesnická práce, Lesnictví, Lesnické aktuality, Myslivost, Učitelské noviny, Vychovatel).

Péči o další vzdělávání a odborný růst učitelů hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrnou.

3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Ředitel školy vytvořil zásady vnitřní kontroly, které navazují na organizační řád. K tomuto účelu vypracoval dokument, který určuje oblasti kontroly, ukládá vedoucím pracovníkům hlavní zaměření kontrolní činnosti, stanovuje formy kontroly a způsob odstranění závad.

ČŠI v průběhu inspekce sledovala kontrolní činnost ředitele školy a zástupce ředitele na úseku teoretického vyučování. Zaměřila se především na jejich hospitační činnost a způsob hodnocení výkonu učitele. Tuto činnost vykonává v průběhu školního roku převážně zástupce ředitele pro teoretické vyučování. Hospitace provádí podle potřeby (např. u učitelů začínajících nebo problémových). S písemnými závěry hospitace je učitel seznámen při rozboru hodiny.

Rozborem zápisů z předmětových komisí a rozhovorem s ředitelem školy a jeho zástupcem ČŠI zjistila, že ze strany vedení školy chybí zobecňování závěrů hospitací, důraznější prosazování moderních, vysoce motivačních a komunikativních vzdělávacích postupů. Škola nemá vytvořeny evaluační nástroje, které by přispěly k objektivnějšímu hodnocení práce učitelů i žáků.

Základní principy kontrolního systému jsou stanoveny. Účinná zpětná vazba není vytvořena v hodnocení výsledků výchovně-vzdělávacího procesu. Tato oblast vykazuje citelná slabá místa. Proto ČŠI hodnotí kontrolní systém jako spíše podprůměrný.

3.5 Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém je založen na tradičních, osvědčených metodách (porady, písemné pokyny a vzkazy, ústní jednání). Vedení školy klade důraz na plynulé předávání včasných a jasně formulovaných informací nejen učitelům, ale i žákům.

Rodiče jsou informováni dvakrát ročně prostřednictvím třídních schůzek. V případě aktuální potřeby škola využívá písemnou formu, telefonický kontakt a osobní jednání s rodiči.

Na veřejnosti se škola prezentuje pořádáním různých akcí profesního a cechovního charakteru (např. Hubertova jízda, vystoupení trubačů), stálou expozicí na zámku Úsov, účastí na prezentačních výstavách středních škol všech okresů Moravy. K propagaci dále využívá sdělovací prostředky (např. tisk, Internet) a vydává různé informační materiály.

O historii školy i jejím současném životě vypovídají pečlivě a poutavě vedené kroniky.

Informační systém školy hodnotí ČŠI jako nadprůměrný.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace je zavedena v souladu s § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších úprav. ČŠI upozornila vedení školy na nedostatky v jejím vedení. Část nedostatků byla v průběhu inspekce odstraněna (zázpisy v třídních knihách, ve výkazech).

Vedení povinné dokumentace hodnotí ČŠI jako průměrné.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva školy obsahuje většinu údajů stanovených § 17e, odst. 2, 3 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších úprav. Neobsahuje údaje o přijímacím řízení.

Zpracování výroční zprávy má běžnou, tedy průměrnou úroveň.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Čerpání finančních prostředků je prováděno tak, aby se postupně snižovala ztráta spojená s problémy financování provozu, které vznikly v roce 1995. Její krytí se promítá do čerpání finančních prostředků. I přesto škola průběžně doplňuje učební pomůcky. Vedení školy preferuje ty pomůcky, které mají více než jednoúčelové použití.

Nesrovnalosti byly zjištěny ve způsobu proplácení přesčasových hodin. V době konání blokových učebních praxí neprobíhá ve škole teoretické vyučování. Učitelé jsou zaměstnáni na učební praxi 30 (resp. 40) hodin týdně a tyto hodiny si vykazují jako práci přesčas. Jako práci přesčas však mohou vykazat pouze ty hodiny, které jsou nad jejich přímou vyučovací povinností v příslušném týdnu nebo vyučovacím dnu.

Dalším nedostatkem je neprůkazné vykazování odpracovaných hodin "externími" vychovateli z řad učitelů, kdy tito vychovatelé mají za vykonávanou činnost stanoven stálý měsíční plat.

Učební pomůcky jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům nakupovány účelně. V tomto směru je čerpání finančních prostředků na běžné, tedy průměrné úrovni. Nápravu je nutné zajistit v oblasti čerpání mzdových prostředků.

4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

SLŠ Hranice ve svém výchovně-vzdělávacím programu plně zajišťuje nejen náročnou problematiku teoretického vyučování, ale i skutečné možnosti praktického procvičení a ověření získaných znalostí v rámci učebních praxí, které probíhají především ve Školním polesí Valšovice. K výuce rovněž slouží dobře udržované arboretum.

Prostory školy i její vybavení umožňují plnění vzdělávacího programu. Ve výuce jsou využívány odborné učebny, audiovizuální technika a velmi hodnotné sbírky s lesnickým zaměřením. Knižní fond odborné knihovny slouží jak učitelům, tak žákům. Vyučující mají k dispozici řadu odborných periodik. Potřebné učebnice jsou žákům půjčovány za poplatek Nadací SLŠ. Sociálně slabým žákům poskytuje škola učebnice zdarma.

ČŠI kladně hodnotí tvorbu a vydávání učebních skript a textů týmem odborných učitelů školy. Dokumenty přispívají ke zkvalitnění výuky odborných předmětů. Učební skripta vydává Základní informační středisko SLŠ Hranice.

Materiálně-technické podmínky školy hodnotí ČŠI jako nadprůměrné.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Celková plánovaná kapacita školy stanovená v rozhodnutí o zařazení do sítě škol je naplněna přibližně na 80 %.

Rozvrh hodin respektuje maximální počet vyučovacích hodin v jednom dni a délku hlavní přestávky podle právní normy. Délka ostatních přestávek umožňuje dostatečnou relaxaci žáků i učitelů. V rozvrhu hodin je vytvořen časový prostor ke stravování žáků (polední přestávka).

Pracovní prostředí žáků i vyučujících je velmi pěkné. Zejména nová část přístavby nabízí nejen velmi hezké prostředí, ale i účelné zázemí.

Příznivé podmínky jsou vytvořeny pro zabezpečení pitného režimu.

Škola nemá vlastní tělocvičnu, výuka probíhá v pronajaté tělocvičně SOU strojírenského Hranice. Tělesná výchova je organizována ve dvouhodinových blocích zařazených většinou na začátek nebo konec vyučování, což nejen v maximální míře snižuje časové ztráty při přecházení žáků na tělesnou výchovu, ale současně umožňuje respektovat psychohygienu výuky.

Úroveň psychohygienických podmínek hodnotí ČŠI jako nadprůměrnou.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování, hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích

ČŠI provedla hospitace v devatenácti vyučovacích hodinách. Části hospitovaných hodin se zúčastnilo i vedení školy. Učitelé využívali různé formy a metody práce. Inspekce pozitivně hodnotí zejména ty hodiny, v nichž byl věnován dostatečný prostor pro efektivní práci žáků.

Společenskovědní předměty:

Cizí jazyk

Ve škole se vyučuje anglický a německý jazyk. Žáci si jeden z nich volí v návaznosti na vyučovaný jazyk v základní škole. Tematické plány předmětu si všichni vyučující cizího jazyka koncipovali tak, aby byl splněn standard jazykového vzdělání, který je určen státními osnovami pro cizí jazyk. Plány obou jazyků jsou doplněny o tematické celky, které se orientují na odbornou profilaci žáků. Někteří vyučující vypracovávají k tomuto účelu texty, s nimiž žáci následně pracují.

Inspekce provedla hospitaci v obou jazycích. Vzájemná komunikace mezi učitelkami a žáky byla vedena převážně ve vyučovaném jazyce. Vyučovací formy a metody vyučujících měly shodný charakter. V průběhu hodin byl kladen důraz na rozvoj jazykových dovedností, konverzačních schopností, mluvený i psaný projev. Žáci také prohlubovali svoji schopnost porozumění textu na základě poslechu magnetofonové nahrávky. Během výuky žáci pracovali s učebnicemi a podle potřeby se slovníky.

Výkony žáků byly vyrovnané. Vyučující plně využily výukový čas pro efektivní práci žáků.

Český jazyk

Výuku předmětu zajišťují dvě vyučující. Učební osnova předmětu je plněna v souladu s požadavky na profil absolventa, které určují státní osnovy. Inspekce realizovala hospitaci pouze u jedné vyučující, druhá učitelka byla v době pobytu inspekce v pracovní neschopnosti. Sledovaná hodina literatury měla dynamický průběh, vyučující volila aktivizační formy a metody práce, přirozenými pracovními postupy nutila žáky k vytvoření vlastního názoru a logického úsudku. Žáci pracovali s učebnicemi, individuálně i ve skupinách. Jejich vědomosti a schopnosti odpovídaly požadavkům osnov.

V hodině převažovala výrazná pozitiva. Velký podíl na efektivní práci žáků mělo komunikativní vystupování učitelky a motivující přístup k předmětu i výuce.

Dějepis

Probírané učivo odpovídalo učební osnově předmětu a tematickým plánům. Všechny tři hospitované hodiny měly klasickou strukturu s různým stupněm zapojení žáků. K doplnění porozumění látky učitelé využili nástěnné mapy popř. atlasy dějin. Názornosti prospělo využití zpětného projektoru.

Celkově převládalo faktografické vzdělávání, žáci byli aktivněji zapojeni pouze při obecném vyvozování závěrů.

Občanská výchova

Hospitace proběhly ve dvou hodinách. Probírané učivo bylo v souladu s tematickými plány a osnovami. V hodinách se pracovalo s aktualitami. Žáci byli aktivně zapojeni do vyučovacího procesu ať už při vlastních referátech, tak při vyvozování závěrů. V jedné z hodin vyučující vhodně navodil modelovou situaci, kterou žáci samostatně řešili.

Použité metody přispěly k rozvoji vyjadřovacích schopností a logického úsudku žáků.

Matematicko-přírodovědné předměty:

Fyzika

Fyzika je zařazena jako podpůrný přírodovědný předmět pouze v prvním ročníku. V průběhu školního roku žáci provádějí osm laboratorních prací, které velice vhodně doplňují jejich teoretické znalosti. Nároky kladené na žáky ve fyzice jsou úměrné zvolenému studijnímu oboru. Učivo je probíráno přiměřeným tempem a na vhodně zvolené obtížnostní úrovni.

Vyučující v průběhu hodiny vhodně aplikovala probrané učivo na konkrétních příkladech a aktivizovala žáky k vzájemné spolupráci. Klasifikace žáků odpovídala jejich výkonům, vyučující vhodně odůvodnila stupeň hodnocení.

Ve výuce převládala výrazná pozitiva nad běžnou úroveň.

Matematika

Matematiku ve škole vyučují čtyři učitelé, z nichž jeden nemá odbornou způsobilost pro daný předmět. Povinné písemné práce jsou průběžně realizovány, řádně opraveny učiteli a proveden jejich rozbor a oprava se žáky. Všichni žáci používají místo učebnic, které mají k dispozici, sbírky úloh z matematiky.

Vyučovaný tematický celek byl v souladu s osnovami. Učitelé používali správnou terminologii, tempo probíraného učiva bylo poměrně vysoké. Plány učiva všech učitelů matematiky počítaly s hodinami procvičování.

V jedné hospitované hodině byl kladen důraz na mechanické znalosti matematických vzorců a jejich aplikace, což sice rozvíjí mechanickou paměť, ale nepřispívá ke zvyšování logického myšlení, které má být pro matematiku prioritou. Takový způsob vyučování je pro matematiku nevhodný.

Ve všech hospitovaných hodinách byly zřejmé vysoké nároky učitelů na znalosti žáků.

Odborné předměty:

Lesní stavby

ČŠI provedla jednu hospitaci, a to ve třetím ročníku. Po písemném prověření znalostí předchozího učiva vyučující objasnil a upřesnil správné odpovědi na zadané otázky. Vlastní hodina, která byla pečlivě připravena, měla spíše charakter přednášky s průběžným diktováním poznámek do sešitů žáků.

Ačkoliv téma hodiny umožňovalo vyučujícímu dosáhnout aktivního zapojení žáků, ve výuce převažovala jejich pasivita, která souvisela se způsobem přednášení učiva.

Lesnická zoologie

V hodině předvedl svůj výstup praktikant - student vysoké školy, který v době pobytu ČŠI ve škole vykonával souvislou pedagogickou praxi. Jeho výkon byl hodnocen odborným učitelem i ředitelem školy.

Vyučovací hodina měla klasický průběh (opakování formou zkoušení u tabule, výklad nového učiva s diktováním zápisu, shrnutí a závěr). Většina žáků byla postavena do pasivní role. Žáci nepracovali s učebnicemi ani odbornou literaturou, i když probírané téma umožňovalo jejich funkční využití.

Stroje a zařízení

ČŠI hospitovala ve dvou hodinách v prvním ročníku. Předložený tematický plán je plněn a odpovídal požadavkům učebních osnov předmětu. Probírané učivo bylo náročné, výklad byl názorný, doplněný vhodnými příklady na pochopení s využitím zpětného projektoru a folií.

Vyučující kladením problémových otázek aktivizovala žáky, kteří průběžně aplikovali znalosti předchozího učiva.

Pěstování lesů

Hospodářská úprava lesů

Ochrana lesů

Hospitace byly provedeny u skupin žáků čtvrtých ročníků, kteří v souladu s učebním plánem provádí část výuky nosných odborných předmětů formou předmětových cvičení přímo v terénu. Žáci jsou při výuce rozděleni do skupin, které se na stanovených pracovištích dle rozpisu střídají.

Na základě stanovených úkolů vyučujícím jsou řešeny přímo v lese školního polesí skutečné problémové úlohy z oblasti lesnictví. Výstupem takto prováděných cvičení jsou následně vypracované odborné zprávy pro vyučujícího a vedoucího učitele praxe, včetně konkrétních závěrů na základě získaných poznatků z terénu.

Prováděná předmětová cvičení umožňují žákům ověření získaných teoretických poznatků v praxi.

Praxe

Skupina žáků druhých ročníků studia prováděla v souladu s předloženými učebními dokumenty *provozní individuální praxi*, kterou určení žáci provádí postupně dle rozpisu v rozsahu pěti dní v průběhu školního roku. Zbytek žáků tříd má v tu dobu teoretickou výuku ve škole. Pod vedením pracovníka polesí - hajného, se žáci této skupinky podíleli na opravách poničených ochranných plotů lesní školky. Skutečným přínosem této praxe je nejen praktické ověřování nutných dovedností žáků, ale zejména možnost odborných konzultací s pracovníky polesí. Smlouvy o zabezpečení praxe byly předloženy.

Na základě zjištěných skutečností hodnotí ČŠI tuto oblast výchovně-vzdělávací činnosti jako spíše nadprůměrnou.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení

Škola klade důraz na odborný profil absolventa. Tomuto požadavku odpovídá i vysoká náročnost učitelů ve všech předmětech. I když jsou ke studiu přijímáni žáci s výbornými studijními výsledky na základní škole, dochází k častějším případům ukončení studia nebo opakování ročníku z prospěchových důvodů. Podle údajů uvedených ve výroční zprávě za školní rok 1997/1998 žáci dosáhli průměrný prospěch 2,51. Z celkové počtu 286 žáků prospěli s vyznamenáním 22 žáci a neprospěli 41 žák. Maturitní zkoušku nemohlo z počtu 71 konat 8 žáků, protože tito žáci úspěšně neukončili poslední ročník studia. U maturitní zkoušky prospělo s vyznamenáním 17 žáků, prospělo 45 žáků a jeden žák neprospěl, konal tedy opravnou zkoušku. Z předložených zápisů o průběhu maturitních zkoušek lze usuzovat, že absolventi prokázali výbornou všeobecnou i odbornou způsobilost pro výkon budoucí

profese. Tento názor také potvrzuje velmi dobrá úspěšnost absolventů v přijetí na vysokou školu.

Prosazovaný trend náročnosti studia se projevil i v průběhu inspekce a žáci jej potvrdili i během řízeného pohovoru se členy inspekčního týmu. Někteří z nich uvedli, že jejich každodenní příprava na výuku trvá až několik hodin.

Podle sdělení některých učitelů tuto náročnost zpětně oceňují ti absolventi, kteří studují na vysoké škole.

Část rodičů vyslovila v dotaznících ČŠI nespokojenost s náročností studia a označuje ji za nepřiměřenou vzhledem k předpokladům svých dětí, které byly dány studijními výsledky na základní škole a výsledky u přijímacích zkoušek.

Důraz školy na perfektní studijní výsledky žáků s sebou přináší pozitiva (např. žáci se naučí vytvořit si systém v učení, rozvíjí svoje schopnosti, mají větší úspěchy v přijetí na vysokou školu), ale mohou vytvářet i negativa (např. přetěžování žáků kvantitativními encyklopedickými požadavky, potlačení komunikativních schopností založených na vlastním úsudku). Přestože jsou žákům nabízeny konzultace za účelem individuální péče, a žáci jich ve velké míře využívají, výsledky učení neodpovídají míře vynaloženého úsilí jak učitelů, tak žáků.

ČŠI na základě uvedených skutečností hodnotí tuto oblast výchovně-vzdělávací činnosti školy jako průměrnou.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků

Ředitel školy deklaroval svoje představy a požadavky na žáka ve školním řádu. Účelem řádu je vytvořit příznivé podmínky pro vyučování. Vyučovací doba má být využita tak, aby si žáci dostatečně osvojili vědomosti a prohloubili morální vlastnosti nezbytné pro výkon profese a pro uplatnění ve společnosti. Základní ustanovení se převážně týkají povinností žáků a jejich chování. Školní řád je příliš direktivní, chybí v něm zakotvení práv žáků.

Žáci se v době pobytu inspekce chovali kultivovaně, v průběhu řízeného rozhovoru s inspektory prokázali velice dobrou schopnost vytvořit si vlastní názor. Závěry vyslovovali s dostatečnou mírou sebekritiky. Přesto vyjádřili nespokojenost s úrovní vztahů mezi učiteli a žáky. Tato skutečnost se objevila i v dotaznících pro rodiče, kde spokojenost s mezilidskými vztahy vyjádřilo asi 50 % rodičů.

Škola žákům nabízí možnost prosadit se v aktivitách různého charakteru (viz bod 4.7), čímž pozitivně ovlivňuje jejich individuální rozvoj. Žáci i rodiče vyslovili výraznou spokojenost s činností školy v této oblasti.

Pozitivní a negativní podmínky pro rozvoj všestranné osobnosti jsou zhruba v rovnováze. ČŠI hodnotí tuto oblast výchovně-vzdělávací činnosti školy jako průměrnou.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovný poradce splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon funkce. Jeho činnost je plánovitá, vychází z koncepčních záměrů školy a je zaměřena na tyto úkoly:

- metodická a informační činnost v oblasti profesní orientace žáků,
- koordinační činnost ve směru k třídním učitelům,

- koordinace aktivit v oblasti prevence zneužívání návykových látek (převážně osvětová a přednášková činnost).

Úkoly výchovného poradce v oblasti poradenské a metodické činnosti ve vztahu k žákům zabezpečují především třídní učitelé.

V průběhu řízeného rozhovoru se členy inspekčního týmu se žáci vyjádřili, že služby výchovného poradce využívají především v oblasti profesní orientace. Problémy osobního charakteru řeší ojedinelé s třídními učiteli nebo učiteli, k nimž mají důvěru.

Práci školy v oblasti výchovného poradenství hodnotí ČŠI jako průměrnou.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost školy

Škola prosazuje aktivity, které podporují její výchovně-vzdělávací program a současně individuálně rozvíjí všestrannou osobnost žáka (např. účast na odborných a sportovních soutěžích, organizování zájezdů do divadla, pořádání sportovních soutěží, profesních a společenských akcí školního i regionálního charakteru).

Vybraní žáci se mohou zúčastnit týdenních výměnných pobytů spojených s odbornou praxí. Pobyt je jim nabízen v rámci spolupráce SLŠ Hranice se zahraničními lesnickými školami (Slovensko, Polsko, Slovinsko).

Zároveň vedení školy žákům nabízí pobyty ve Skotsku a Dánsku spojené s možností vykonání prázdninové odborné praxe.

Škola využívá dostupných aktivit k upevnění znalostí získaných při vyučování. ČŠI hodnotí tuto nabídku dalších aktivit jako nadprůměrnou .

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Domov mládeže (DM)

V současné době škola disponuje dvěma vlastními budovami, ve kterých je ubytováno 90 žáků. Ostatní žáci (125) jsou ubytováni ve třech domovech mládeže jiných středních škol.

Výchovný program vychází z celoročního plánu práce DM, který je součástí plánu práce školy. V činnostech jsou respektovány osobní, zájmové a studijní aktivity žáků. Práva a povinnosti žáků jsou stanovena domovním řádem, který je účelný a funkční. Denní režim respektuje obecně platné psychohygienické požadavky. Pozornost je také věnována prevenci zneužívání návykových látek. Od letošního školního roku začala pracovat i Domovní rada, která již vnesla některé své požadavky na vedení školy. Tyto požadavky jsou v současné době v řešení.

Ubytování i dojíždějící žáci se mohou zapojit do činnosti několika zájmových kroužků: sportovního, střeleckého, trubačského, rukodělného (práce se dřevem), výpočetní techniky a včelařského.

Podmínky výchovné a vzdělávací činnosti zajišťuje sedm kvalifikovaných vychovatelů a vychovatelek, včetně vedoucího vychovatele. Jako vedoucí kroužků působí ve funkcích "externích" vychovatelů někteří učitelé školy.

Prostorové a hygienické podmínky využívaných domovů mládeže jsou dány jejich zařazením do II. kategorie. K dalšímu využití v mimoškolní činnosti žákům slouží dílna, posilovna, místnost na stolní tenis, venkovní hřiště a krytá střešnice.

Dokumentace domova je vedena a obsahuje veškeré potřebné náležitosti. Kontrolní činnost je prováděna vedoucím vychovatelem.

Činnost domova mládeže, který je součástí školy, hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrnou.

Školní jídelna

Školní jídelna je umístěna v jedné z budov DM. Zajišťuje stravování jak žákům, tak pracovníkům školy. Pro všechny žáky vaří obědy, pro žáky ubytované zajišťuje celodenní stravu v souladu s příslušnými předpisy.

Činnost školní jídelny hodnotí ČŠI jako spíše podprůměrnou. Situace je nevyhovující především v oblasti materiálně-technické.

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

- Škola vyučuje podle neúplných a neschválených učebních dokumentů pro denní i externí studium. Externí forma studia není uvedena v rozhodnutí o zařazení do sítě škol.
- Součástí výchovně-vzdělávacího programu školy je široká nabídka nepovinných předmětů.
- Koncepční záměry mají pouze rámcový charakter.
- V hodnocení výsledků výchovně-vzdělávacího procesu není vytvořena účinná zpětná vazba.
- V oblasti čerpání mzdových prostředků byly zjištěny nesrovnalosti. V souvislosti s tímto zjištěním je třeba provést kontrolu čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.
- Povinná dokumentace je zavedena, ve vedení některých třídních knih a výkazů byly zjištěny drobné nedostatky administrativního charakteru. U pěti pedagogických pracovníků chyběly doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání.
- Materiálně-technické podmínky školy jsou na nadstandardní úrovni. ČŠI pozitivně hodnotí vydávání učebních skript a textů odbornými učiteli.
- Vedení školy prosazuje vysokou náročnost studia. Někteří rodiče však vyjádřili v dotaznících ČŠI nespokojenost se způsobem prosazování této náročnosti, která má podle nich demotivující charakter.
- Inspekce pozitivně hodnotí ty vyučovací hodiny, v nichž učitelé věnovali dostatečný prostor pro efektivní práci žáků.
- Výchovné poradenství má koordinační, organizační a informační funkci.
- Nabídka aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost školy, je nadstandardní.
- Činnost domova mládeže vhodně doplňuje výchovně-vzdělávací program školy.
- Ubytovací kapacita domova mládeže a materiálně-technické podmínky pro provozování školní jídelny jsou nevyhovující a vyžadují okamžité řešení.

Na základě zjištěných skutečností hodnotí ČŠI školu jako průměrnou.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

5.3 Podpisy členů inspekčního týmu a datum vyhotovení zprávy

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu: Lenka Zedková v. r.

členové týmu: Jiří Kořínek v. r.

V. Kozelská v. r.

Okleštěk v. r.

V Přerově dne 30. listopadu 1998

5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzal dne 16. 12. 1998

STŘEDNÍ LESNICKÁ ŠKOLA

Jurikova 31, 753 01 Hranice

tel.: 0642/201 231, fax: 0642/202 312

Podpis ředitele: Ing. Pavel Sovka v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

5.5 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MŠMT ČR	7. 1. 1999	134 208/98
Školský úřad: Přerov	6. 1. 1999	Bednaříková v. r.
Rada školy	-----	-----

5.6 Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
28. 12. 1998	228/98	doručeny písemné připomínky ředitele školy